

JÄRJESTÖJEN KESKEISET TARPEET JULKISTEN TOIMIJOIDEN TUELLE JA YHTEISTYÖLLE

HYVINVOINNIN JA TERVEYDENEDISTÄMISEN NEUVOTTELUT

12.9.2024

Miisa Lamminen & Heidi Karjanlahti

Maakunnallinen järjestökysely 2024

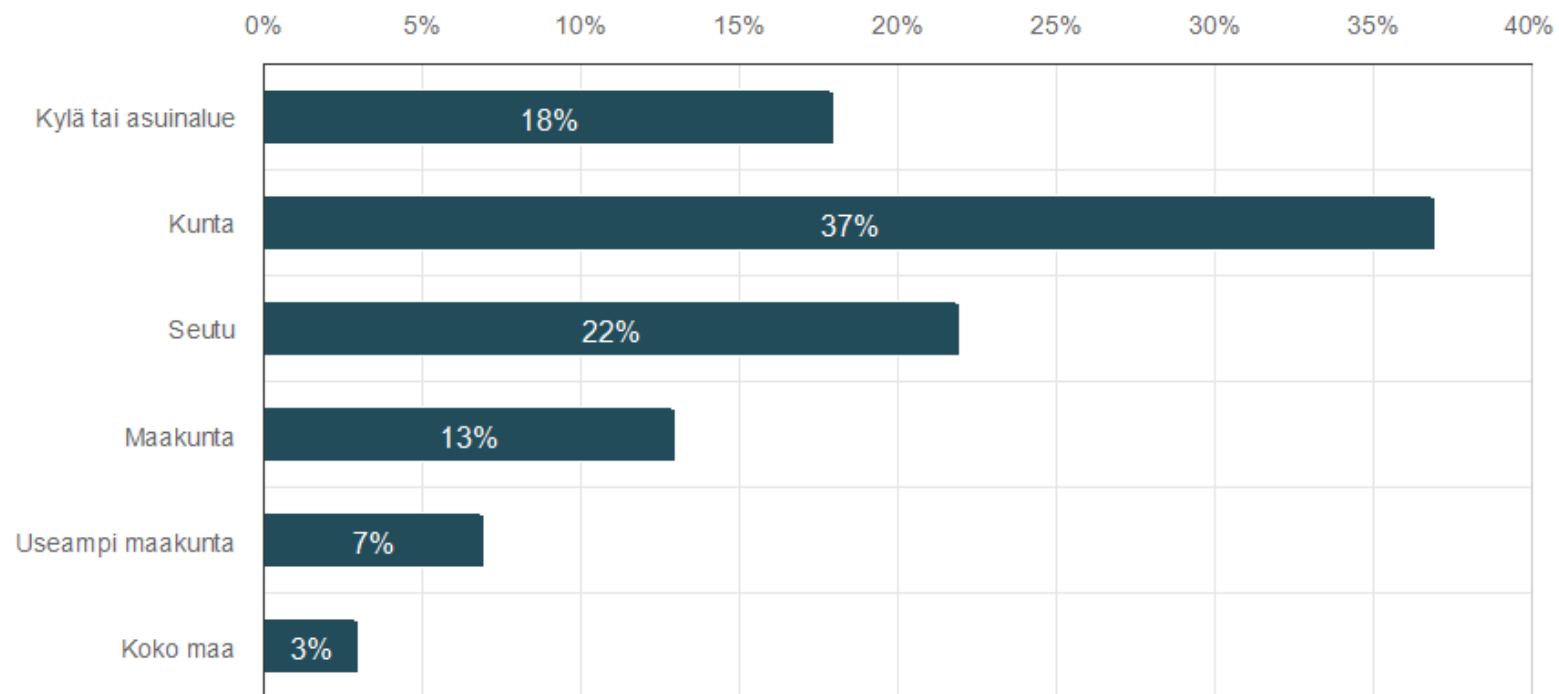
- Toteuttaja Yhteisöjen Yhdistys ry/Järjestöotalo
- Kysymykset on laadittu Järjestöjen Sote-muutostuki -hankeen (2021-2023) ja Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry:n yhteistyönä.
- Kysely sisältää n. 40 kysymystä, jotka jakautuvat taustatietojen lisäksi kolmeen pääteemaan:
 - Yhdistystoimintaa kuvaavat määrälliset tiedot
 - Yhteistyö (toisten yhdistysten ja julkisten tahojen kanssa)
 - Toiminnan kehittämistarpeet
- Vastausaika huhtikuu-heinäkuu 2024 (4kk)
- Vastauksia 95 eri järjestöstä

Yhdistyksen kotikunta

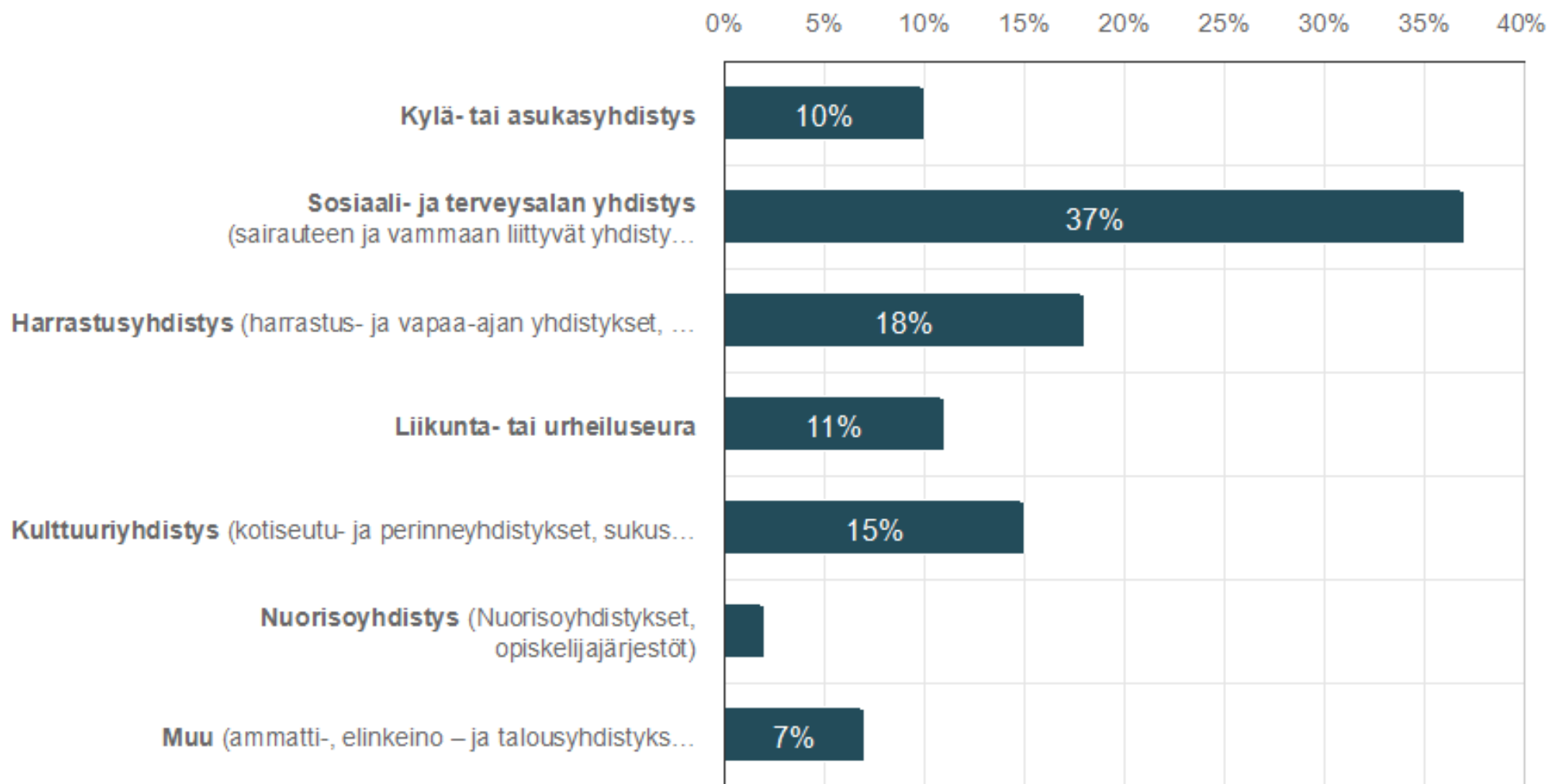
- 23 % Seinäjoki
- 77 % muut kunnat

- Vastauksia 14 kunnan alueelta

Pääasiallinen toiminta-alue

Yhdistyksen toimiala

**a) Järjestöavustuksiin, tilojen käyttöön
ja yhteishankkeisiin liittyvät
neuvottelutarpeet kunnissa ja
hyvinvointialueilla**

Yhdistysten talousprofiili

Miten toimintaa rahoitetaan?

Talouden koko luokka

1. Alle 1000 € (11 %)
2. **1001-5000 € (25%)**
3. **5001- 20 000 € (26%)**
4. 20 001-50 000 (16%)
5. 50000-100 000 € (3%)
6. 100 000-500 000 € (12 %)
7. Yli 500 000 € (7%)

1. Jäsenmaksut (78 %)
2. Oma varainhankinta (66 %)
3. **Kunnan** järjestöavustus ja muu rahoitus (66 %)
4. Lahjoitukset ja sponsorit (65 %)
5. Osallistumis- ja harrastemaksut (43 %)
6. STEA (27 %)
7. Vuokratuotot (21 %)
8. Muut rahoitukset (22%, Leader, Eu-rahoitus, ministeriö, AVI)
9. Säätiöt ja rahastot (19 %)
10. **Hyvinvointialue** järjestö- tai kumppanuus (18 %)
Muita rahoituksia mm: liiton tai aluejärjestön tuki (13 %)
maksullinen palvelutuotanto (10%), seurakunta

Yhdistysten toimitilat

- **Onko yhdistyksen nykyiset toimitilat sopivat ja riittävät yhdistyksen toiminnan kannalta?**

- Kyllä (75 %)
- Ei (25 %), mm tilojen kunto, varastotilaa vähän, ahtaus, muu soveltuvuus

- **Onko käytössä pysyvät toimitilat?**

1. Ei ole pysyviä toimitiloja (38 %)
2. Kyllä, vuokrattavat (34 %)
3. Kyllä, omat (28 %)

- **Jos yhdistyksellä ei ole pysyviä toimitilojen, missä kokoontutte?**

- Kunnan/kaupungin tiloissa
- Jäsenten kotona
- Maksullisissa, esim. yritysten tiloissa
- Muualla: hyvinvointialueen tilat, luonto, pankkien kokoustilat, kansalaisopisto, Järjestötaalo- ja muut yhteistalot talot, keilahalli ym.

- **Näettekö tarvetta yhdistysten tilojen yhteiskäytön kehittämiseksi?**

- Avoimet vastausten perustelut jakautuivat melko tasan **Kyllä**/Ei perusteluihin. Paikkakuntakohtaisesti vaihtelua.
- Esimerkiksi Yhdistystentalo, Järjestötaalo ym. yhteiskäyttöön soveltuvat tilat kuvattiin toimiviksi ja yhteistyön säästävän resursseja.

Kuntien järjestöavustaminen ja yhteistyö

Järjestöjen avustaminen

- **Onko yhdistyksenne hakenut avustusta?**
 - Kyllä, olemme hakeneet ja saaneet (60%)
 - On haettu, mutta ei saatu (1%)
 - Emme ole hakeneet (39%)

Aikooko hakea?

- Kyllä (67 %)
- Ei (20 %)
- En osaa sanoa (13 %)

Paljonko saanut avustusta kuluvana vuonna

- Alle 500 € (16 %)
- Alle 500-1000 € (32 %)
- 1001-3000 € (34 %)
- Yli 3000 € (18 %) eli noin 10 yhdistystä

Yhteistyö

- **Yhdistyksistä 89 % kuvasi tekevänsä yhteistyötä kunnan/kaupungin kanssa**
 - "Paljon" top 5: tilat, tapahtumat, verkostoyhteistyö kehittämishankkeet, kumppanuussopimukset sekä koulu- tai oppilaitosyhteistyö
- **Vastaajista 60 % ei tiennyt, onko kunnassa järjestöyhdyshenkilö**
- **Vastaajista 67 % prosenttia ei osannut sanoa, toimiiko kunnassanne järjestöjen yhteistyöryhmä, mutta 53 % koki sille tarvetta**
- **Miten kehittäisi?**
 - Kumppanuuspöytiä ja tapaamisia lisää
 - Vuorovaikutusta, keskustelua, ideointia
 - Vielä enemmän aktiivisuutta ja kiinnostusta yhdistykseen päin

Kuinka kehittäisi kunnan järjestöavustukseen ja hakemiseen liittyviä käytäntöjä?

Toimii hyvin nykyisellään hyvin

- Selkeä prosessi
- Strategiaperusteinen
- vähän byrokratiaa, käytäntöjä kehitetty

Kuinka kehittäisi hakemisen käytäntöjä?

- Hakuprosessi ja hakemus: hakemuksen rakenne, helppous, raportointi, perusteet
- Aktiivinen ja monipuolinen tiedottaminen, ohjaus ja neuvonta avustuksista
- Perusteet/ "reiluus" myönnoissä, esim. pieni/suuri jäsenmäärä, vasta-aloittanut toimija/pitkään toiminut, aktiivinen yhdistys/ vähän toimintaa

HYVAEP järjestöavustaminen ja yhteistyö

Onko hakenut?

- Kyllä olemme hakeneet ja saaneet (15 %)
- On haettu, mutta ei saatu (6%)
- Emme ole hakeneet (79%)

Aikooko hakea?

- Kyllä (20 %)
- Ei (47 %)
- En osaa sanoa (33 %)

Paljonko yhdistyksenne on saanut avustusta hyvinvointialueelta?

- Alle 500 € (8%)
- 500-1000 € (15%)
- 1001-3000 € (23%)
- Yli 3000 € (54 %) **7 järjestöä**

Yhdistyksistä 33 % vastasi tekevänsä yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa

- top 5: kumppanuussopimus, asiakasohjaus ja neuvonta, vapaaehtoistoiminta, verkostoyhteistyö ja asiantuntija yhteistyö

Kuinka kehittäisitte hyvinvointialueen..

järjestöavustusten hakemiseen ja myöntämiseen liittyviä käytäntöjä?

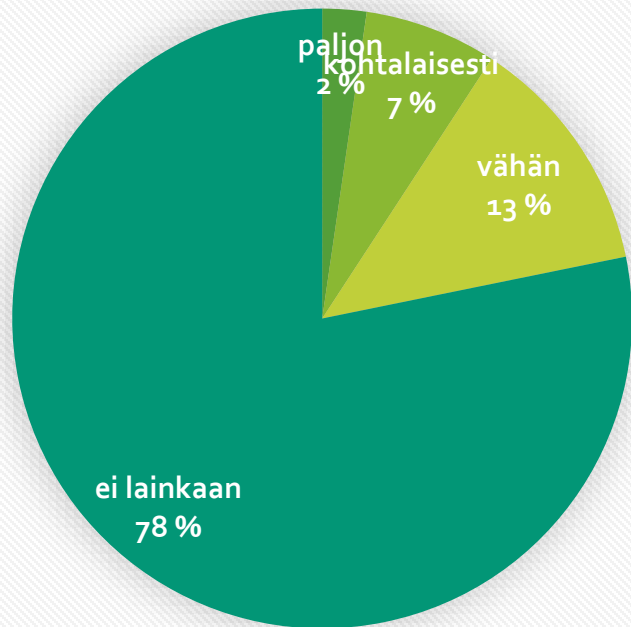
- Ei ole ollut tietoinen, että tällainen avustus on ollut olemassa
- Tiedotus ja ohjeet
- Kriteerien ja hakuprosessin selkeyttäminen ja vakiintunut aikataulu

yhdistysten ja HVA yhteistyötä

- Kokemus ettei yhteistyötä ole, se on minimissä tai unohdettu
- Tapaamiset, kumppanuuspöydät, palaverit, kahden keskiiset keskustelut
- Avoimuus ja tiedotus
- Yhteyshenkilöt, rakenteet ja roolit selkeäksi

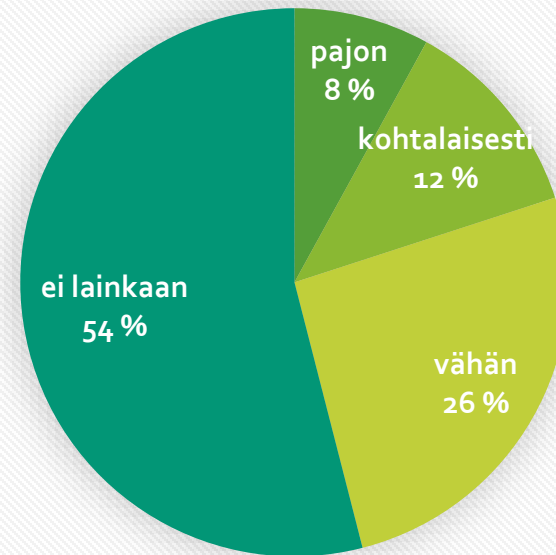
Onko yhdistyksillä kehittämishankeysteistyötä?

Kehittämishankeysteistyö hva

■ paljon ■ kohtalaisesti ■ vähän ■ ei lainkaan

Kehittämishankeysteistyö kunta/kaupunki

■ paljon ■ kohtalaisesti ■ vähän ■ ei lainkaan

Hankeysteistyön tiivistäminen maakunnan eri toimijoiden kesken tärkeää

Neuvotteluteemat:

b) Työ- ja toimintakykyä ja c) hyvinvoivaa arkea edistävä järjestöyhteistyö

Työntekijä- ja vapaaehtoisresurssit yhdistyksissä

Palkattuja työntekijöitä yhdistyksessä

- Ei (63 %)
- Kyllä (37 %)

Kokoaikaisten palkattujen määrä, niillä joilla on työntekijöitä

- 1-3 henkeä (27 %)
- 4-9 henkeä (30%)
- 10-20 henkeä (6 %)

Osa-aikaisia palkattuja työntekijöitä

- 30h/viikko (18 %)
- 20-29 h/viikko (37 %)
- Alle 20 h viikko (30 %)

Vapaaehtoisten määrä

- Min 4 – max 250
- Ka. 41 vapaaehtoista
- Suurimman osan mielestä vapaaehtoisten määrä on pysynyt vakaana (64 %)

Kuinka monta eri ihmistä toiminnassa kohtaa toiminnassa vuoden aikana?

- Min 5 - max 66 500
- Ka. 1500

Arvioikaa yhdistyksenne tämänhetkistä toimintaa hyvinvoinnin ja terveyden edistäjänä? Kuinka laaja rooli seuraavilla toimintamuodoilla tai palveluilla on yhdistyksessänne?

- Aamu- ja iltapäivätoiminta
- Digineuvonta
- Harrastustoiminta
- Kerhot ja muut ryhmät
- Kilpailu- ja koetoiminta
- Kokemusasiantuntijatoiminta
- Kotiapu
- Koulutustoiminta
- Kriisiapu
- Leiri- ja retkitoiminta
- Liikunta ja jumppa
- Musiikki-, Laulu-, kuvataidetoiminta
- Muu kulttuuritoiminta
- Ohjaus ja neuvonta
- Oleskelu, ajanvietto, kohtaamispaikkatoiminta
- Päihteettömyyttä tukeva toiminta
- Päivätoiminta
- Ruoka-apu
- Säännölliset tapahtumat
- Tuetut lomat
- Tukihenkilötoiminta
- Työllistymistä tukeva toiminta
- Vaate- ja tavara lahjoitukset
- Vaikuttamistoiminta
- Valmiusryhmätoiminta
- Vapaaehtoistoiminta
- Vertaistoiminta
- Virkistystoiminta
- Ystävätoiminta
- Muut, kuten talkootyö jne...

Yhdistysten toiminta hyvinvoinnin ja terveyden edistäjänä. Kuinka laaja rooli eri toimintamuodoilla tai palveluilla on yhdistyksessä?

(30 eri vastausvaihtoehtoa, pieni-kohtalainen-suuri-ei koske yhdistystä)

Suuri merkitys, kaikki yhdistykset

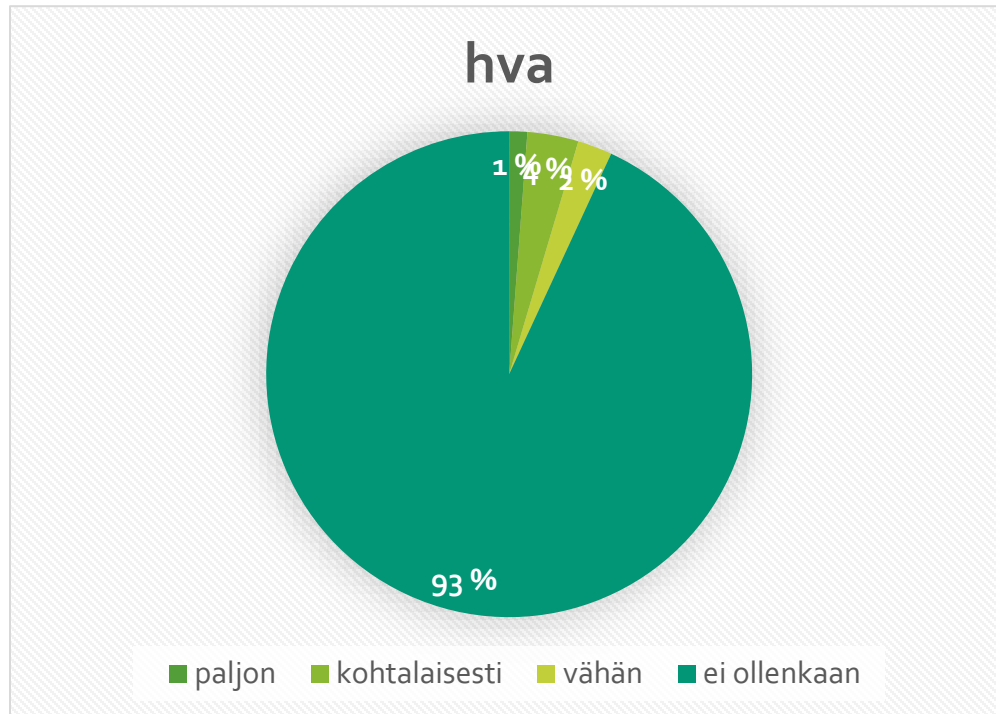
1. Vapaaehtoistoiminta (49 %)
2. Virkistystoiminta (39%)
3. Harrastustoiminta (40%)
4. Kerhot ja muut ryhmät (40%)
5. Säännölliset tapahtumat ja vaikuttamistoiminta (34%)

Suuri merkitys, sote-yhdistykset

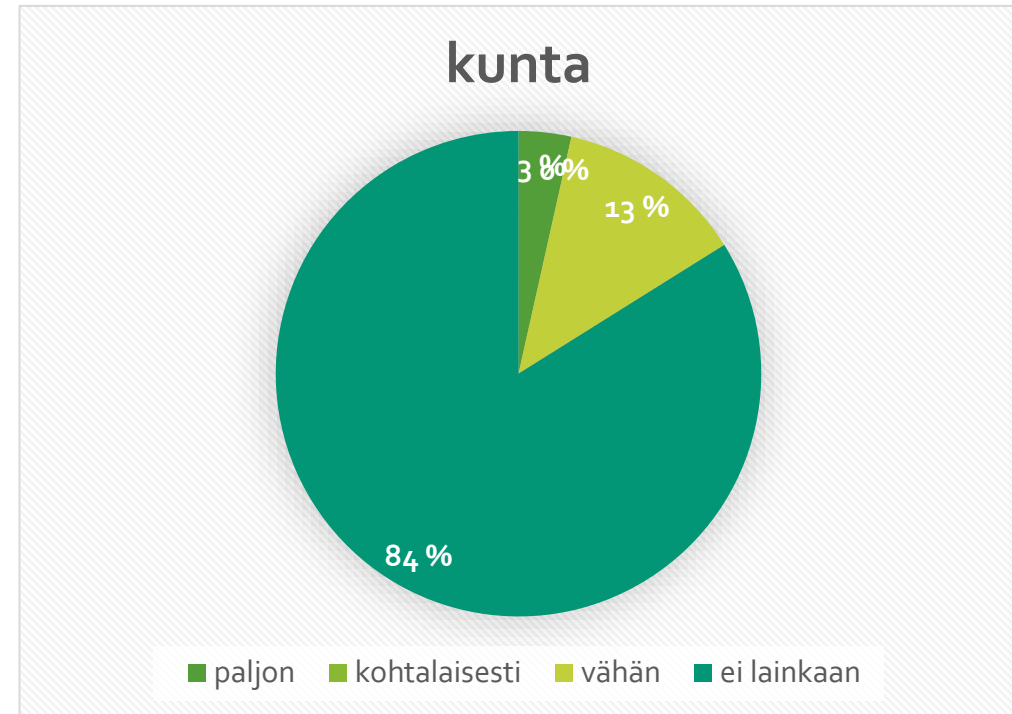
1. Vertaistoiminta (82%)
2. Vaikuttamistoiminta (69 %)
3. Vapaaehtoistoiminta (69 %)
4. Kerhot ja muut ryhmät (62 %)
5. Ohjaus ja neuvonta (58 %)

Työllistymistä tukeva toiminta

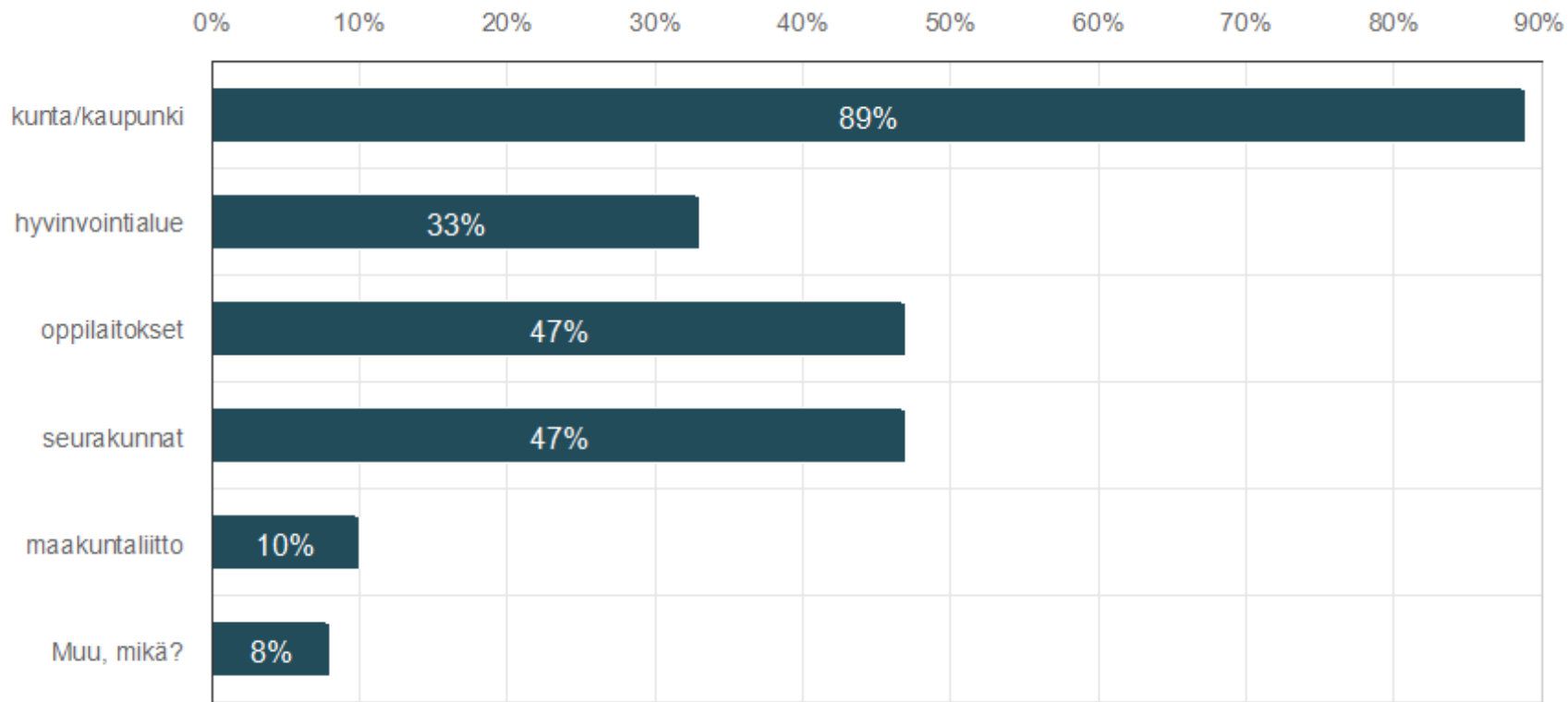
Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa

Yhteistyö kunnan kanssa

Tekeekö yhdistyksenne yhteistyötä seuraavien julkisten toimijoiden kanssa?

Etelä-Pohjanmaan järjestöneuvosto

Monialainen maakunnallinen Järjestöneuvosto perustettiin 22.9.2021

Järjestöneuvosto on järjestöjen etua ajava vaikuttamistoimielin ja sen tarkoituksena on vahvistaa järjestöjen roolia ja äänen kuulemista osana hyvinvointialueen, maakunnan ja kuntien päätöksentekoa ja toimintaa.

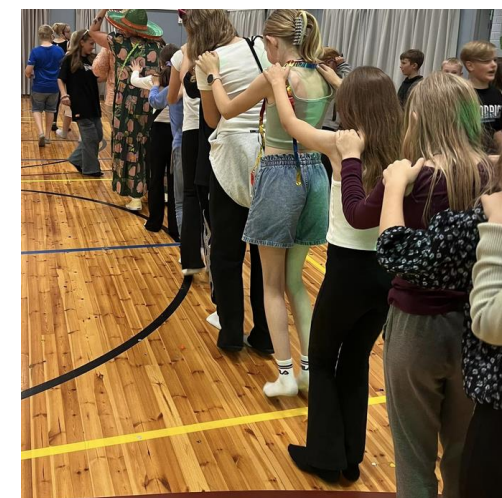
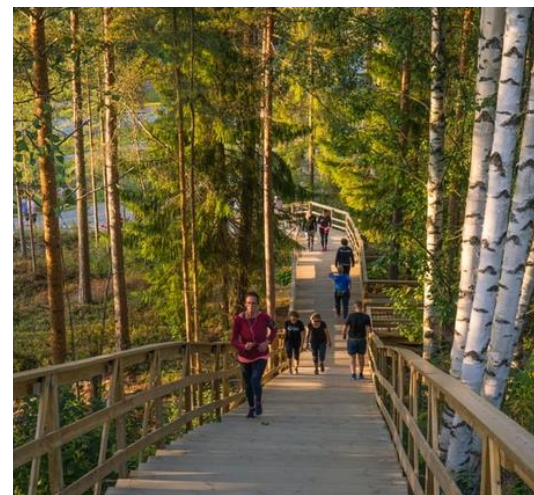

Järjestöneuvosto
Etelä-Pohjanmaa

Tavoite 1:

Järjestön rooli tunnistetaan osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä

“Toivomme, että asiantuntemuksemme ja ne voimavarat, jotka meillä on omien viiteryhmiemme asioiden edistäjänä, tunnustetaan. Järjestöissä olevaa tietoa, taitoa ja innovaatiovoimaa ei ole varaa ohittaa, menettää tai siirtää sivuraiteelle.”

Järjestöneuvosto
Etelä-Pohjanmaa

Tavoite 2:

Järjestöavustamisen ja -yhteistyön periaatteet tukevat toimintaedellytyksiämme

“Toivomme, että kunnissa ja hyvinvointialueella on yhteisesti määritetyt järjestöavustamisen ja yhteistyön periaatteet. Niiden kehittymistä tulee tarkastella säännöllisesti, jotta voidaan varmistua siitä, että maakunnassa tehdään yhdessä tekoja järjestöjen toimintaedellytysten turvaamiseksi.”

Järjestöneuvosto
Etelä-Pohjanmaa

Tavoite 3: Järjestötoiminnan vaikuttavuus tunnistetaan ja tunnustetaan

“Toivomme, että järjestöjen toiminnan merkitys toiminnassa mukana oleville yksilöille tunnustetaan. Vaikka toimintamme vaikuttavuutta on haasteellista mitata rahassa, on selvää, että kohderyhmien toiminnasta saatava tuen ja toivon kokemus on merkityksellistä näiden kohderyhmien pärjäämiselle.”

Mitä jos meitä ei olisi?

“Olemme erityisen huolissamme yhteiskunnan heikoimmassa asemassa olevien ryhmien hyvinvoinnista ja tarjolla olevien palveluiden riittävydestä. Yhteiskunnallisten ongelmien ratkaisut ovat usein monimutkaisia ja vaativat järjestötoimijoiden resurssia julkisen palvelujärjestelmän rinnalle. Olemme huolissamme ihmisten pärjäämisestä.”